

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdlila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **Ing. A. V.**, zastoupené Jiřím Drápalem, advokátem, se sídlem Horní náměstí 5/12, Vsetín, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, odbor výkonu státní správy IX, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, pracoviště: Čs. Legií 5, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Obec Dolní Bečva, se sídlem Dolní Bečva 340, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2006, č. j. 8 Ca 142/2004 - 35,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 10. 11. 2003, č. j. CHKO/77/4899/03/820/Tur, vydala Správa chráněné krajinné oblasti Beskydy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nesouhlas se zařazením pozemků p. č. 327/1 a p. č. 327/2 do územního plánu Dolní Bečva ve IV. zóně odstupňované ochrany přírody a krajiny CHKO Beskydy pro umístění dvou staveb rodinných domů. V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán uvedl, že rozšiřování stavebních ploch za hranici zastavěného území především ve vztahu k ochraně krajiny a přírody by mělo přicházet v úvahu teprve po stavebním využitím proluk a volných míst v současně zastavěném území z hlediska vybudované technické infrastruktury. Nezastavěnost krajiny považuje správní orgán za významný požadavek ochrany krajiny na celém území chráněné krajinné oblasti v souladu s usnesením vlády č. 415 ze dne 17. 6.

1998, kterým byl schválen Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, jenž v části 4.3.1. Regionální politika, územní plánování a urbanismus mimo jiné uvádí, že „... probíhající zástavba dosud nezastavěné krajiny z hlediska veřejného zájmu ochrany přírody a krajiny je nežádoucí. Stavby přednostně orientovat do zastavěných území a území určených k zastavění v rámci rozvoje obcí.“ Návrh žalobkyně je podle názoru správního orgánu v rozporu s § 12 zákona č. 114/1992 Sb. a § 26 odst. 1 písm. g) uvedeného zákona.

K odvolání žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí rozhodlo Ministerstvo životního prostředí (dále též „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 26. 3. 2004, č. j. 580/41/008/A - 20/2004, tak, že odvolání žalobkyně zamítlo a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdilo. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný citoval z usnesení vlády č. 415 ze dne 17. 6. 1998, že strategickým cílem ochrany přírody a krajiny je udržovat, chránit i vytvářet esteticky vyváženou ekologicky stabilní a trvale produkční kulturní krajinu. Zároveň udržovat v přírodním stavu lokality, které dosud nebyly výrazně narušeny lidskou činností. Ochrana přírody plní pro společnost několik funkcí, jednou z nich je uchování krajinného rázu a estetické vyváženosti krajiny a nepominutelný vliv na územní plánování. Probíhající živelná zástavba dosud nezastavěné krajiny je z hlediska veřejného zájmu ochrany přírody a krajiny nežádoucí. Stavby třeba přednostně orientovat do zastavěných území a území určených k zastavění v rámci rozvoje obcí. Výstavbu mimo tato území omezit na důležité stavby ve veřejném zájmu. K námitce žalobkyně, že předmětné pozemky leží ve IV. zóně okrajové sídelní, tudíž je v nich možný bez zvláštních omezení rozvoj architektonicky přijatelné zástavby pro bydlení a podnikání žalovaný uvedl, že podle § 26 odst. 1 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb. je na celém území CHKO zakázáno měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany. Ve Výnosu Ministerstva kultury ČSR č. j. 5373/73 ze dne 5. 3. 1973, kterým byla zřízena CHKO Beskydy, je v čl. 2 uvedeno, že výstavba se provádí v souladu s posláním oblasti, které je vymezeno v čl. 1, který zdůrazňuje ochranu všech hodnot krajiny, jejího vzhledu vegetačního krytu, rozmístění a urbanistickou skladbu sídlišť. Výstavbou dvou rodinných domů by podle názoru žalovaného došlo k narušení krajinného rázu, který je podle § 12 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Parcely č. 327/1 a č. 327/2 nenavazují na zástavbu obce, nacházejí se ve volné krajině, kde se střídají louky s lesními porosty a remízkami. Pozemek parc. č. 327/1 je z převážné části obklopen územím zařazeným do II. zóny odstupňované ochrany. K pozemku nejsou vedeny inženýrské sítě a realizace staveb by si vyžádala vybudování příjezdové komunikace, dosud nebyly tyto lokality narušeny žádnou stavební činností. K námitce žalobkyně, že v IV. zóně je i město Rožnov pod Radhoštěm a celá obec Dolní Bečva odkázal žalovaný na skutečnost, že nové stavby se realizují v prolukách stávající zástavby současně zastavěného území, kde se posuzuje vzhled staveb v kontextu s okolní zástavbou. Rozšiřování stavebních ploch za hranici zastavěného území se zástavbou v prolukách je nesrovnatelné. K námitce žalobkyně, že zastupitelstvo obce Dolní Bečva se znalostí místních poměrů schválilo žádost o změnu územního plánu žalovaný zdůraznil, že posuzuje předmětnou záležitost s pravomocí danou mu na úseku ochrany přírody a krajiny v celé oblasti CHKO tak, aby se udržoval a zlepšoval přírodní stav rozsáhlého území. Z pohledu zájmu ochrany přírody nutno zastavěnost území regulovat a tím zabezpečit, že vzhled krajiny, pro který byla vyhlášena za chráněnou krajinnou oblast zůstal zachován. Žalovaný se rovněž neztotožnil s námitkou žalobkyně, že nemíní měnit krajinný ráz a že zachová harmonické měřítko a vztahy v krajině a vyhoví § 12 zákona o ochraně přírody a

krajiny s poukazem na to, že výstavba dvou rodinných domů v pohledově exponovaném místě včetně realizace inženýrských sítí naruší dochované přírodní prostředí a negativně ovlivní krajinný ráz.

Proti posledně uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, o níž rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 11. 2006, č. j. 8 Ca 142/2004 - 35, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku městský soud uvedl, že správní orgány obou stupňů pečlivě zvažovaly, zda ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. lze v daném případě dát souhlas se zařazením pozemku p. č. 327/1 a p. č. 327/2 do územního plánu Dolní Bečva ve IV. zóně (zde v odůvodnění rozsudku došlo ke zřejmé nesprávnosti, když místo zóny IV byla nesprávně uvedena zóna VI - pozn. Nejvyššího správního soudu) odstupňované ochrany přírody a krajiny CHKO Beskydy pro umístění dvou staveb rodinných domů, na který není právní nárok, vydat. Městský soud má za to, že správní orgány se zabývaly předmětnou věcí správně v souladu s platnými právními předpisy v době jejich rozhodování posoudily a vyvodily tomu odpovídající závěry. Městský soud se zabýval jednotlivými námitkami žalobkyně, které neshledal důvodnými. Pokud žalobkyně dovozovala, že napadeným rozhodnutím správního orgánu byla nepřiměřeně zasažena její soukromá práva, neboť je vlastnící předmětných pozemků a ráda by hodlala na nich realizovat výstavbu rodinných domů pro své děti, městský soud odkázal na ustanovení § 58 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., podle kterého je ochrana přírody a krajiny veřejným zájmem a každý je tudíž povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.

Proti rozsudku městského soudu podala kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), když důvodem kasační stížnosti je její tvrzení, že rozsudek městského soudu spočívá na nesprávném právním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a/ zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka poukazuje na to, že její pozemky jsou zařazeny ve IV. zóně odstupňované ochrany, jde tedy o ochranu nejmírnější a výstavba v této zóně není zakázána. Stěžovatelka má za to, že je nerozhodné, že pozemky se nachází v sousedství nemovitosti, kde je stanoveno II. ochranné pásmo. Zamýšlená stavba rodinných domků by v žádném případě neporušila ráz krajiny na Valašsku, když domky by byly řešeny urbanisticky vhodně tak, aby do tohoto krajinného rázu zapadaly. Pokud je stěžovatelce vytýkáno, že nespecifikovala, kde v blízkosti její lokality se již nachází stavby, tak stěžovatelka doplnila, že se jedná o celý rekreační areál „Bučina“, který vlastní obchodní společnost Jesy (zřejmě se má jednat o Lesy) Dolní Bečva s. r. o., jenž je umístěn na pozemcích st. 1266, st. 553 a st. 1227 - 1265. Jde o hlavní rekreační budovu a několik desítek chatek. V sousedství tohoto areálu se nachází rovněž chatová zástavba. Pokud je městským soudem argumentováno, že stěžovatelka dostatečně nespecifikovala souhlasné stanovisko obce Dolní Bečva, pak je poukazováno na obsah žaloby, kde bylo navrhováno učinit u tohoto účastníka dotaz. Stěžovatelce se podařilo shromáždit listinné důkazy, kdy v dané lokalitě bylo zvažováno se stavbou rodinných domků již v roce 1989. Pokud se v rozhodnutí městského soudu uvádí, že ochrana přírody jako zájem veřejný převyšuje nad zájmem žalobkyně, jakožto zájmem soukromým, tak podle stěžovatelky lze bezesporu v obecné rovině toto pravidlo považovat za zcela správné. Nicméně každý případ musí být posuzován individuálně s přihlédnutím ke všem okolnostem. Stěžovatelka tvrdí, že výstavbou dvou vhodně urbanisticky řešených domků ráz krajiny nenaruší. Ba naopak pro valašskou krajinu v dané lokalitě je typické

rozmístění ojedinělých usedlostí ve složitém terénu (tzv. pasekáři). Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby rozsudek městského soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Obec Dolní Bečva přípisem ze dne 6. 4. 2007 sdělila, že se s kasační stížností stěžovatelky proti rozsudku městského soudu ztotožňuje. Orgány obce setrvávají na svém souhlasu se zařazením pozemků p. č. 327/1 a p. č. 327/2 do územního plánu obce jako pozemků vhodných pro bydlení. Uvedené pozemky navazují na stávající zástavbu rodinných domů nebo v blízkosti povolenou. Z hlediska ochrany přírody se nacházejí ve IV. zóně ochrany přírody, tedy zóně s nejmírnějším režimem ochrany, kde je převážná většina umísťovaných staveb pro bydlení v obci. Obec nevidí žádný relevantní důvod, proč nelze na pozemcích umístit rodinné domy např. typu dřevěných roubenek, které dotvářejí krajinný ráz Valašska několik staletí. Závěrem tohoto přípisu se uvádí, že celý tento soudní spor je absurdní od počátku a nemá oporu v ustavení žádného zákona, je založen na subjektivním posouzení a nepřiměřeně zasahuje do rozhodování samosprávy.

Ke kasační stížnosti podal vyjádření žalovaný, v němž v podstatě zopakoval to, co již bylo uvedeno v odůvodnění jeho rozhodnutí. K poukazu stěžovatelky na rekreační areál „Bučina“ v jehož sousedství se nachází rovněž chatová zástavba, žalovaný uvedl, že uvedené rekreační středisko bylo postaveno v roce 1961, tj. před vyhlášením CHKO Beskydy. Poukazování na starou zástavbu v souvislosti s problematikou výstavby dvou rodinných domů v nezastavěné krajině považuje žalovaný za irelevantní. Ke stěžovatelkou shromážděných listinných důkazů z roku 1989 žalovaný uvedl, že tyto důkazy nelze na danou problematiku aplikovat, neboť byly vydány v době platnosti zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, tj. do 31. 5. 1992. Zákon o ochraně přírody a krajiny účinný od 1. 6. 1992, povýšil v § 58 odst. 1 ochranu přírody a krajiny na veřejný zájem s tím, že zároveň stanovil povinnost strpět při užívání krajiny omezení vyplývající z tohoto zákona. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby kasační stížnost byla pro nedůvodnost zamítnuta.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu i označení je v ní namítán důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Kasační stížnost není důvodná.

V daném případě orgán ochrany přírody rozhodoval podle § 44 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., podle něhož na území národních parků a chráněných krajinných oblastí nelze bez souhlasu orgánů ochrany přírody vydat rozhodnutí o umístění, povolení či změně v užívání stavby. Nejde přitom o případ, kdy tohoto souhlasu není pro účely územního a stavebního řízení třeba, jde-li o stavby v souvisle zastavěném území obce ve IV. zóně chráněné krajinné oblasti a pokud má obec schválenou územně plánovací dokumentaci se zpracovaným stanoviskem orgány ochrany přírody k této dokumentaci (Správa CHKO Beskydy vydala dne 9. 9. 2002 v rámci projednávání návrhu zadání pro zpracování změny č. 7 územního plánu obce Dolní Bečva nesouhlasné stanovisko s návrhem začlenit plochu do zastavitelného území. Na žádost obce o přehodnocení

zamítavého stanoviska, posoudila návrh znovu, přičemž dospěla k závěru, že není možné záměr odsouhlasit).

Příslušný správní orgán (Správa chráněné krajinné oblasti a v odvolacím řízení též správní orgán druhého stupně) musí při úvaze zda souhlas podle § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny má být udělen či nikoliv, vycházet z účelu zákona o ochraně přírody a krajiny (viz. především § 1), zejména pak z účelu ochrany zvláště chráněných území. Tak správní orgán musí především zvážit, zda zamýšlená stavba neznamená vzhledem ke konkrétním okolnostem nepřiměřený zásah do chráněného území (do přírody). Správní orgány obou stupňů z uvedených hledisek žádost žalobkyně zvažovaly, přičemž vzaly v úvahu účel zákona o ochraně přírody a krajiny, zakotvený v § 1 uvedeného zákona, který má přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Při posouzení věci bylo vzato v úvahu, že realizací staveb rodinných domů by došlo k narušení krajinného rázu a dochovaného přírodního prostředí. Rovněž bylo přihlédnuto k tomu, že jde o pohledově exponovanou lokalitu, která nenavazuje na zástavbu obce a správně bylo připomenuto usnesení vlády č. 415 ze dne 17. 6. 1998, v němž je uvedeno, že „probíhající živelná zástavba dosud nezastavěné krajiny je z hlediska veřejného zájmu ochrany přírody a krajiny nežádoucí“. K poukazu stěžovatelky na rekreační areál „Bučina“ žalovaný správně uvedl, že toto rekreační středisko bylo postaveno v roce 1961, tj. před vyhlášením CHKO Beskydy. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje s vyjádřením žalovaného k námitce stěžovatelky, že se jí podařilo shromáždit listinné důkazy, z nichž vyplývá, že v dané lokalitě bylo uvažováno se stavbou rodinných domů již v roce 1989, který správně namítl, že zvažovaná výstavba je z doby před účinností zákona o ochraně přírody a krajiny, jenž nabyl účinnosti od 1. 6. 1992.

Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem městského soudu, že správní orgány obou stupňů se zabývaly předmětnou věcí odpovědně a podle zjištěného skutkového stavu věci věc správně v souladu s platnými právními předpisy posoudily a vyvodily tomu odpovídající závěry. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se městský soud napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu